خراسان رضوی

صفحه آخر

یک‌شنبه
۲۹ مهر ۱۳۹۷
۱۱ صفر ۱۴۴۰
۸ صفحه/شماره ۳۹۷۴

روزنامه خراسان رضوی:
رتبه یک نشریات استانی

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیرمسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰-۰۵۱

نمابر دبیرخانه: ۰۵۱۳۷۶۲۴۳۹۵
پذیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹

چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
روابط عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
نمابر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۲۶۵۰۱

حکمت روز

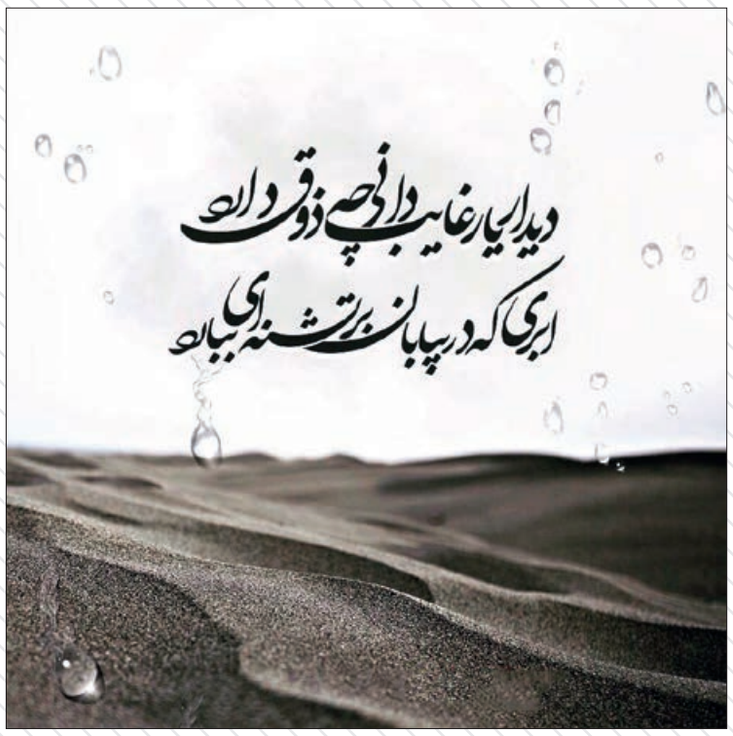
رسول اکرم (ص)

هر کسی، به هدایتی راهنمایی کند، پاداشی را که برای پیروان هدایت وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی آن که از پاداش پیروان کاسته شود و هر کس به گمراهی راهنمایی کند گناهی که برای پیروان آن وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی آن که از گناه آن ها کاسته شود.

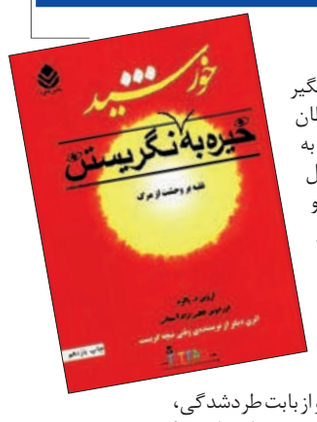
نهج الفصاحه، ص۷۵۳، ح ۲۹۳۰

با شاعران

سعدی

بریده کتاب

بسیاری از افراد معتقدند هنگام مواجهه با مرگ، تغییرات ماندنی و چشمگیر در آنان بیشتر می‌شود. وقتی حدود ۱۰ سال روی بیمارانی که به علت سرطان رو در روی مرگ قرار گرفته بودند، کار کردم، متوجه شدم بسیاری از آن‌ها به جای این که تسلیم یاس و ناامیدی شوند، به نحو شگفت‌انگیز و مفیدی متحول می‌شوند. زندگی خود را با رعایت حق تقدم‌ها دوباره برنامه‌ریزی می‌کنند و دیگر به چیزهای بی‌اهمیت بها نمی‌دهند. قدرت نه گفتن پیدا می‌کنند و کارهایی را که واقعا دوست ندارند انجام نمی‌دهند. با افرادی که دوستشان دارند صمیمانه‌تر ارتباط برقرار می‌کنند. آن‌ها از حقایق اساسی زندگی، تغییر فصول، زیبایی طبیعت و آخرین کریسمس یا سال جدیدی که پشت سر گذارده‌اند، از صمیم قلب قدردانی می‌کنند.

حتی بعضی افراد با نگاه جدیدی که به زندگی پیدا کرده بودند، می‌گفتند ترس آن‌ها از مردم کمتر شده است، قدرت ریسک بیشتری پیدا کرده‌اند و از بابت طرد شدگی، کمتر نگرانند. یکی از بیمارانم اظهار نظر خنده‌داری می‌کرد: «سرطان، روان‌رنجور را درمان می‌کند.»

بیمار دیگری می‌گفت: «حیف که تا حالا منتظر ماندم. حالا که سراسر بدنم را سلول‌های سرطانی فرا گرفته است، تازه یاد گرفته‌ام چطور زندگی کنم!»

خیره به خورشید نگریستن – نویسنده: اروین دیالوم

حکایت

از یکی از عالمان اهل معرفت پرسیدند نظر شما درباره نان وقف(۱) چیست؟ گفت اگر نیازمندان این خیرات را برای جمعیت خاطر(۲) می گیرند حلال است اما اگر برای انجام عباداتشان نشسته اند و منتظر دریافت این خیرات هستند، حرام است.

نان از برای کنج عبادت گرفته اند / صاحبدلان نه کنج عبادت برای نان

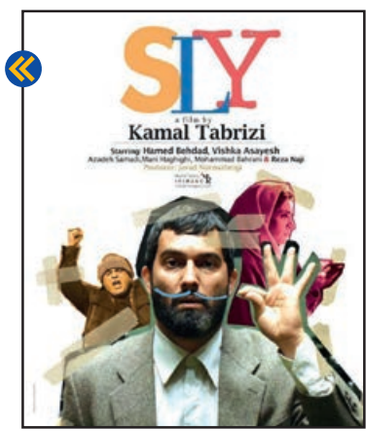
۱. نان وقف: نانی که در راه خیرات دهند. نانی که موقوفات دیگران به دست آرند. معاشی که به طفیل موقوفه ای تامین شود.

۲. جمعیت خاطر: در عرفان برای رسیدن به معشوق باید یک دل و یک رنگ بود و عارفان برای رسیدن به این حالت باید دارای جمعیت خاطر باشند یعنی تمامی حواسشان متمرکز هدف باشد.

حکایت های گلستان سعدی به قلم روان – محمد محمدی اشتهاردی

مشهد #Mashhad

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

پوستر بین‌المللی جدیدترین اثر سینمایی حامد بهداد، بازیگر خراسانی منتشر شد. «مارموز» را کمال تبریزی کارگردانی کرده و بهداد در آن نقشی طنز و متفاوت دارد.

امیریل ارجمند، بازیگر و فرزند داریوش ارجمند به خبرگزاری میزان گفت: بازیگری امروز از همه جهت نظر و تنها به رابطه و فامیل بازی خلاصه می‌شود؛ به این صورت که عوامل فیلم ترجیح می‌دهند به جای بازیگران با سابقه و کاربلد از نزدیکان خود در فیلم‌ها استفاده کنند. وی افزود: متاسفانه همه چیز تحت الشعاع روابط افراد شکل می گیرد و همین سینما را رو به نابودی کشانده است. ارجمند درباره بازیگران در سینما اظهار کرد: بازیگر کسی است که برای ایفای نقش پول دریافت کند، متاسفانه پول دادن و دریافت نقش باعث شده که قیمت بسیاری از بازیگران کم شود و بسیاری نیز از این عرصه کنار روند.

عکسی از یک شلغم به وزن چهار کیلوگرم در روستای سرغایه بخش احمدآباد مشهد

به روایت تاریخ

غلامرضا آذری خاکستر

روایت های قدیمی از کوه سنگی

برای آن‌هایی که چمدان‌شان را به نیت سفر به مشهد می‌بندند، جاذبه‌های زیارتی و سیاحتی این شهر کم نیست اما میان تفرجگاه‌های این شهر، پُرطرفدارترین آن‌ها، کوهسنگی است. مجموعه‌ای که البته قرن‌هاست در این باب دارای سابقه است و حتی در نسخ مختلف از آن به عنوان اولین و قدیمی‌ترین تفرجگاه شهرمان یاد می‌شود. در این مطلب، ردپای این مجموعه سیاحتی را در دل تاریخ جست‌وجو کردیم:

روایت‌های قدیمی از یک کوه‌سنگی

آن‌طور که از نسخ تاریخی برمی‌آید، دلیل نام‌گذاری این تفرجگاه به «کوهسنگی»، وجود سنگ‌های بسیار بزرگی بوده که ارتفاعات آن را شکل داده است و عملا باعث شده تا قسمت خاکی آن خیلی کم باشد. این مکان از گذشته مورد توجه بوده، به‌طوری که در ارتباط با آن، روایاتی تاریخی نیز ثبت شده است. به نوشته «شیخ صدوق» از علمای شیعه در قرن چهارم هجری قمری، حضرت رضا(ع) در کوه مجاور سناباد نوغان توقف و دعا کردند که «پروردگار! این کوه را برای مردم نافع قرار بده و برکت آن را در آن و ظرف‌هایی که از آن تهیه می‌کنند زیاده فرما.» پس از آن مردم به تشویق آن حضرت از همان کوه ظرف‌هایی تهیه می‌کردند...[۱]. بدین سبب، کوهسنگی مشهد و معدن سنگ ویژه مجاور آن، از زمان حضرت رضا(ع) شناخته شده است.[۲] در آثار قرن دهم هجری نیز از کوهسنگی یاد شده است. به طوری که نویسنده «بدایع الوقایع» از این کوه به عنوان «سیرگاه» مردم یاد کرده است: «قریب به نیمه شب بود که به کوهی سنگین رسیدیم که در یک فرسخی مشهد است و آن سیرگاه مردم آن جاست. در بالای کوه میرزا بابر قلندر سنگ‌بران را فرموده که خانه‌ای ساخته اند و با جوانان آن جا به سیر می‌آمده، بر بالای آن کوه برآمده درون آن خانه درآمدیم...[۳]»

محل تاج‌گذاری شاه صفوی

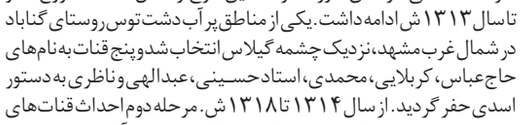
طبق منابع تاریخی، به قولی شاه‌عباس صفوی روی کوهسنگی مشهد تاج شاهی ایران را بر سر گذاشت. در این زمینه در «منتظم ناصری» نیز آمده است که «در سال ۹۹۴ق. مرشدقلی خان پس از ورود به مشهد مقرر داشت، عباس میرزا دوباره به تخت سلطنت جلوس نماید و برای آن ساعتی اختیار کردند. تمام اهل مشهد از شهر بیرون آمدند و اطراف کوهسنگی جمعیت کردند و در دامان آن کوه، تختی مزین به جواهر نصب و برقرار کردند و خطبه سلطنت به نام وی خواندند و مرکز حکمرانی خراسان مشهد شد.[۴]»

کوهی از طلا؛ کوهی از نقره

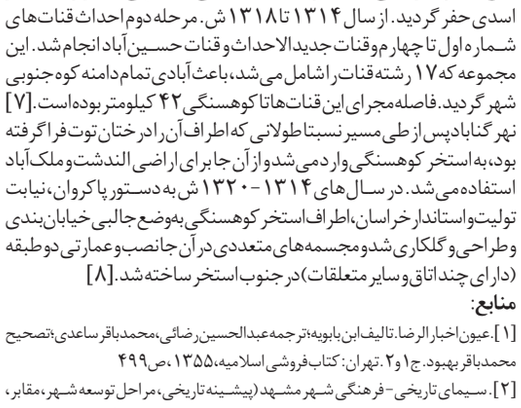
درباره این کوه مطالب و قصه‌هایی هم در افواه شنیده شده که خالی از لطف نیست. از جمله می‌گویند: این دو کوه یکی دارای طلا و دیگری دارای نقره می‌باشد اما چون نفرین شده است، تا به حال هر کس به منظور استخراج طلا و نقره در آن کار کرده هر چه خرج نموده از ده، نُه برداشته. به عبارت دیگر از هر ده تومان خرج فقط نه تومان عایدش شده است. در جلوی کوه ایوانی است که در دوره صفوی به شیوه بناهای قرن ۱۰ و ۱۱ هجری و با مصالح ساختمانی همان زمان یعنی آجر و آهک و گچ و سنگ ساخته شده است. در میان ایوان قبر مرحوم میرزا ابراهیم از اجداد سادات رضوی است که نسب اش با ۲۳ واسطه به حضرت رضا(ع) می‌رسد. میرزا ابراهیم در سال ۱۰۳۸ ق موقوفات مهمی را در شهرهای مشهد، رادکان و تربت جام، وقف بر اولاد ذکور و اناث خاندان خویش و عامه سادات رضوی ساکن شهر مشهد کرد. میرزا ابراهیم رضوی در سال ۱۰۴۲ هـ.ق. درگذشته است.

ماجرای ایجاد استخر کوهسنگی

جدا از سابقه تاریخی این کوه، این نقطه از شهر در دوره پهلوی اول به دستور اسدی نایب التولیه آستان قدس با ایجاد استخر، مکانی برای شنا و تفریح جوانان در تابستان به شمار می‌آمد: «کسانی که می خواستند از استخر استفاده کنند، لباس های خودشان را در اتاقک های چوبی که به همین منظور درست شده بود، قرار می دادند... کف بندی آن طوری بود که در یک زمان هم شناگران ماهر و شیرجه بازان بی باک می توانستند وارد شوند و هم نوآموزان و افراد متفرقه و بچه های هفت و هشت ساله...[۵]» از استخر کوهسنگی که ۱۰۵ متر طول و ۵۸ متر عرض دارد، ابتدا یک خیابان به طول تقریبی ۲۴۰۰ متر به طرف شهر تا انتهای ضلع غربی بیمارستان شاهرضا احداث گردیده است. عرض سواره‌روی این خیابان ۲۳:۳۰ متر است. در نتیجه تهیه آب در آن ناحیه، ظرف ۳۰ سال به تدریج تمام اراضی حوالی کوهسنگی از طرفی تا باغات ملک‌آباد و از جانبی تا شهر به صورت شهری جدید درآمد. در گذشته از کوهسنگی تا حصار و خندق قدیم شهر مشهد، تقریبا سه کیلومتر فاصله بوده و قسمت عمده، بلکه تمام زمین‌های میانه راه بدون آب و آبادی بوده است. محمدولی خان اسدی، نایب التولیه آستان قدس رضوی، مطالعاتی برای تهیه آب این منطقه انجام داد و با گسترش شهر مشهد در دوره پهلوی، مسئولان شهر به این فکر افتادند که برای کمبود آب زراعی شهر چاره‌اندیشی کنند. پس از مطالعه و بررسی به این نتیجه رسیدند که تنها راه گریز از بی‌آبی، انتقال آب از سایر نقاط به شهر است. بنابراین، به دستور نایب التولیه وقت، چندین رشته قنات در یکی از مناطق خارج شهر حفر شد و حدود ۷۰ سال تا حدودی مشکل کم‌آبی مزارع شهر مشهد برطرف گردید. طرح احداث قنات در مزرعه گناباد از موقوفات آستان قدس رضوی در دو مرحله اجرا شد. مرحله نخست به دستور محمدولی خان اسدی[۶] و مرحله دوم توسط شرکت فلاحتی خراسان صورت گرفت. این طرح از سال ۱۳۰۷ شروع شد و تا سال ۱۳۱۳ ش ادامه داشت. یکی از مناطق پرآب دشت توس روستای گناباد در شمال غرب مشهد، نزدیک چشمه گیلاس انتخاب شد و پنج قنات به نام‌های حاج عباس، کربلایی، محمدی، استاد حسینی، عبدالهی و ناظری به دستور اسدی حفر گردید. از سال ۱۳۱۴ تا ۱۳۱۸ ش. مرحله دوم احداث قنات‌های شماره اول تا چهارم و قنات جدیدالاحداث و قنات حسین‌آباد انجام شد. این مجموعه که ۱۷ رشته قنات را شامل می‌شد، باعث آبادی تمام دامنه کوه جنوبی شهر گردید. فاصله مجرای این قنات‌ها تا کوهسنگی ۴۲ کیلومتر بوده است.[۷] نهر گناباد پس از طی مسیر نسبتا طولانی که اطراف آن را درختان توت فرا گرفته بود، به استخر کوهسنگی وارد می‌شد و از آن جا برای اراضی الندشت و ملک‌آباد استفاده می‌شد. در سال‌های ۱۳۱۴-۱۳۲۰ ش به دستور پاکروان، نیابت تولیت و استاندار خراسان، اطراف استخر کوهسنگی به وضع جالبی خیابان‌بندی و طراحی و گلکاری شد و مجسمه‌های متعددی در آن جا نصب و عمارتی دو طبقه (دارای چند اتاق و سایر متعلقات) در جنوب استخر ساخته شد.[۸]

نمایی از کوهسنگی و مقبره میرزا ابراهیم رضوی در دوره قاجار

منابع:

[۱]. عیون اخبار الرضا. تالیف ابن بابویه؛ ترجمه عبدالحسین رضائی، محمدباقر ساعدی؛ تصحیح محمدباقر بهبود. ج۱ و ۲. تهران: کتاب فروشی اسلامیه، ۱۳۵۵، ص۴۹۹

[۲]. سیمای تاریخی – فرهنگی شهر مشهد (پیشینه تاریخی، مراحل توسعه شهر، مقابر، زیارتگاه‌ها، مدارس) و اقفان بزرگ و بناهای تاریخی. مهدی سیدی. تهران: آوام. ۱۳۸۲، ص۳۹

[۳]. بدایع الوقایع. زین الدین محمود واصفی. تصحیح الکساندر بلدروف. ج۲، تهران: بنیاد فرهنگ ایران. ۱۳۵۰، ص۲۶۱

[۴]. سالشمار وقایع مشهد در قرن های پنجم تا سیزدهم. محمدتقی مدرس رضوی. مشهد: بنیاد پژوهش های اسلامی. ۱۳۷۸، ۶۴

[۵]. مزار میرمراد (نمایی از مشهد قدیم). غلامحسین بقیعی. تهران: گوتنبرگ، ۱۳۷۳، ص۱۴۴

[۶]. گذر عمر، خاطرات سیاسی باقر پیرنیا استاندار استان فارس، خراسان و نایب التولیه آستان قدس رضوی. باقر پیرنیا. تهران: کویر. ۱۳۸۲، ص۳۱۶

[۷]. راهنمای مشهد. غلامرضا ریاضی. مشهد: کتاب فروشی زوار. ۱۳۳۴، ص۵۰

[۸]. راهنما یا تاریخ آستان قدس رضوی. علی موتمن. مشهد: بی نا. ۱۳۴۸، ص۹۸

گزارش

ملیحه رفیع طلب

«مستر کاراکتر»، آثار مجسمه و نقاشی‌اش را با سبک و سیاقی متفاوت در ۳ گالری مشهد به نمایش می گذارد

خط خطی‌هایی از جنس رنگ و خلاقیت

در هیاهوی کلانشهرها و رویش هندسی سیمان، آهن و سنگ، گاهی قلم هنرمندی چهره شهر را عوض می کند و حال و هوا و رنگ نویی به سیمای آن می‌بخشد. مانیا دفروتن راد ۳۷ ساله معروف به «مستر کاراکتر» یکی از این اهل هنر هاست که تلاش کرده هم سیمای شهر و هم حال و هوای تابلوهایش در نگار خانه‌ها را با شکل متفاوتی از هنر و رنگ آشنا کند. «doodling» که اغلب ما به عنوان خط خطی های اتفاقی روی کاغذ می شناسیم، در شکل هنری اش به دودل آرت (doodleart) تبدیل می شود. تجربه ای متفاوت و انتزاعی که ویژه هنرمندان خلاق است تا از آن خط های زشت و بی هدف، سبک طراحی خاصی خلق و هنر دوستان را به آثاری زیبا مهمان کنند. فروتن راد به مدد همین خط های اتفاقی، آثاری را هم در حوزه پویانمایی تولید کرده است. او حالا نمایشگاهی در چند گالری مشهد برپا کرده که همان بهانه این گفت و گوی کوتاه می شود. این هنرمند خلاق ابتدای صحبت‌مان برای ما قدری از کارنامه‌اش می گوید: سال ۸۱ وارد انجمن سینمای جوان شدم و در آن جا تجربه حضور در چند جشنواره داخلی و خارجی را کسب کردم. سال ۸۶ بود که به مجسمه سازی علاقه‌مند و به این هنر مشغول شدم. بعد از آن، در سال ۹۲ با قبولی در دانشگاه تربیت مدرس و کارشناسی ارشد انیمیشن به سمت فضایی تازه آمدم و این بار دنبال سبک و برند خاص خودم در پویانمایی بودم و به همین واسطه این کاراکتر ها را خلق کردم. «مستر کاراکتر» می افزاید: در دنیای پویانمایی هر چیزی را می توان طراحی کرد و حتی به چیزهایی که جاندار نباشند حرکت داد و این مقوله برایم جذاب بود، به همین دلیل به صورت جدی آن را دنبال کردم. سبک خاص من کاراکتر دودل آرت (characterdoodleart) است که فضایی تازه در ایران دارد. او نقبی می زند به کاراکترهایی که به مدد این تکنیک خلق می کند و می گوید که در آثارش یک حلقه مشترک بین مخاطب و طرح وجود دارد و توضیح می دهد: این طرح‌ها در ذهن هر مخاطبی معنا و مفاهیم خاص خودش را به تناسب برداشت های آن‌ها ایجاد می کند و به نوعی مخاطب نیز در مسیر ترویج خلاقیت با هنرمند شریک و هم مسیر می شود. فروتن راد که در کارنامه‌اش طراحی المان های شهری به صورت دایم و موقت را نیز داشته، ادامه می دهد: کاراکترهایی که الان روی آن کار می کنم خاص هستند و نه شبیه آدم اند و نه هیچ موجود زنده دیگری، در واقع یک سری شخصیت هایی که مخصوص خودم هستند. یکی دو سالی است که به صورت مستمر روی این سبک کار می کنم. وی با اشاره به این که در نمایشگاهش در مشهد حدود هشت مجسمه و بین ۵۰ تا ۷۰ تابلو را در معرض دید عموم قرار داده است، یادآور می شود: طرح های مجسمه هایم تقریبا انتزاعی هستند که روی آن ها کاراکتر دودل آرت کار شده، به بیان بهتر خط هایی است که به شکلی خاص و منظم در آمده تا نظر بیننده و مخاطب را جذب کند. دوست دارم چشم و ذهن مخاطبم به این طرح ها مشغول شود و درباره آن بیندیشد. او خاطر نشان می کند: گالری ارغوان مشهد از ۲۸ مهر تا ۳ آبان، گالری بخارا از ۴ تا ۹ آبان و خانه هنرمندان مشهد از ۱۸ تا ۲۸ آبان، آثار مرا به نمایش می گذارند و چشم انتظار حضور هنر دوستان مشهدی هستم.

یادداشت

جمشید نفر

دبیر کل کنفدراسیون صادرات ایران

الزامات توسعه صادرات غیرنفتی و تاثیر آن بر رونق اقتصادی جامعه

در اقتصاد ایران بحث توسعه صادرات غیرنفتی همواره مورد توجه محافل تصمیم گیری اقتصادی بوده است، چرا که برای رهایی از شرایط اقتصاد تک محصولی، چاره‌ای جز افزایش صادرات غیرنفتی وجود ندارد. اقتصادهای پیشرفته جهان به اتکای راهبرد درون‌زایی و برون‌نگری، دستاوردهای موفقی خلق می کنند. بر همین اساس بنگاه‌های اقتصادی ما نیز باید بتوانند سهمی برای کالاهای خود در بازارهای جهانی فراهم آورند. چنین راهبردی در اقتصاد کشور ما باید به صورت جدی مورد توجه و الگوگیری قرار گیرد و مسیر آینده صادراتی خود را به نحوی مطلوب از هم اکنون مشخص و در راستای تحقق اهداف آن اقدام کنیم. در واقع توسعه صادرات غیرنفتی، تنها به افزایش درآمد ارزی از طریق توسعه صادرات انواع کالاها و خدمات محدود نمی شود بلکه توسعه صادرات نقش مهم تری را به عنوان یک راهبرد در شد و حتی توسعه اقتصادی ایفا می کند. به بیان دیگر صادرات غیرنفتی یکی از عوامل مهم تامین ارزی برای کشور و افزایش درآمد ملی است؛ به طوری که می توان ضرورت و اهمیت صادرات بدون نفت را در رهایی از صادرات تک محصولی (نفت) و مستقل از مسائل سیاسی و اقتصادی، پرداختن به خدمات عمومی در جوانب و زوایای مختلف از طریق منابع ارزی حاصل از صادرات غیرنفتی و ایجاد زمینه های جدید و افزایش سطح اشتغال در عرصه های گوناگون (کشاورزی، صنعتی، معدنی و ...) منعکس کرد. تولید کنندگان داخلی باید در سایه حمایت دولت از طریق افزایش قدرت تولیدی کشور (در شاخه هایی که می توانند محصولات قابل صدور تولید کنند) میزان کالاهای صادراتی را افزایش دهند اما متاسفانه بهره برداری از آن وسایل و امکانات به این زودی ها عملی نیست و برای این که به وجود این سطح از کیفیت به درستی پی ببریم، کافی است عواملی را که موجب نارسایی توسعه صادرات کشورهای در حال رشد می شود، شناسایی کنیم. الف) بی ثباتی شدید قیمت ها که نه تنها به خسارت های اقتصادی، بیکاری، تضعیف اشتغال و... در بین تولید کنندگان پایه منجر می شود، بلکه رشد منظم اقتصادی را به چالش می کشد و مقدار زیادی از سرمایه ها و نیروی انسانی را از بستر تولید صادرات محور منحرف می سازد. ب) موانع ایجاد شده در کشورهای پیشرفته صنعتی برای ورود کالاهای صادراتی دیگر کشورها به نحو قابل ملاحظه ای جلوی افزایش صادرات این کشورها را سد می کند. آن چه مسلم است، تا کنون جهش قابل توجهی در عملکرد صادرات غیرنفتی کشورمان مشاهده نشده است. در واقع توجه ناکافی به سرمایه گذاری موثر و بهینه در زیرساخت هایی که به توسعه صادرات غیرنفتی منجر می شود، باعث شده تا این بخش رشد کافی را تجربه نکند و حتی با توجه به مشکلات موجود اقتصادی در کشور، با چالش های بیشتر و عمیق تری در آینده روبه رو شود. نامناسب بودن شرایط محیطی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و قانونی کشور برای اجرای سیاست های استراتژیک صادرات غیرنفتی یکی از مولفه های تضعیف این بخش است. در حقیقت فراز و فرودهای صادرات غیرنفتی تابع علت های خرد و کلان اقتصادی است که هم نوع سیاست گذاری های دولت در زمینه صادرات و هم نحوه اجرا و استمرار آن سیاست ها و البته رفتار تولید کنندگان و به ویژه صادر کنندگان در توسعه صادرات را آگاهی می کند. سیاست های مناسب تشویق صادرات چه از نوع مالی (یارانه ها، جوایز صادراتی و...) و چه از نوع تسهیلات مقرراتی حداقل در کوتاه مدت، سود صادرات و جاذبه فعالیت های صادراتی را افزایش می دهد. در این میان با توجه به اهمیت نرخ ارز در اقتصاد و شرایط اقتصادی نمی توان از این مهم غافل شد که افزایش نرخ واقعی ارز (کاهش ارزش پول ملی) در افزایش صادرات غیرنفتی موثر بوده است. در واقع کاهش ارزش پول یک کشور سبب می شود که قیمت کالاهای صادراتی یک کشور در بازارهای خارجی و بر حسب پول آن کشور کاهش یابد و در نتیجه خریداران و مصرف کنندگان طبق قوانین مرسوم عرضه و تقاضا، از آن کالاها بیشتر خریداری کنند. با این حال بهره گیری از چنین ظرفیتی، نیازمند اتخاذ سیاست های مالی و پولی صحیح است و اجرانشدن انضباط مالی در کشور که پیامد آن تشدید کسری های بودجه خواهد بود، علاوه بر ایجاد مشکلاتی نظیر رشد تورم و افزایش بدهی های دولتی باعث خواهد شد تا افزایش قیمت ارز بر صادرات غیرنفتی آن چنان که باید، اثر نگذارد. در مجموع باید اذعان کرد که صادرات غیرنفتی در کشور ما می تواند از این منظر بسیار مهم تلقی شود که مبنای تولیدی دار و رونق صنعت و کسب و کار را منجر می شود. در واقع اگر این تولیدات و سپس صادرات آن ها، مورد توجه جدی قرار گیرد، معضل بیکاری تا حد زیادی مرتفع خواهد شد. بنابراین به منظور توسعه صادرات باید راهکارهای زیر را مدنظر قرار دهیم: اول آن که باید در عرصه هایی که مزیت داریم، سرمایه گذاری کنیم و همچنین دنبال خلق مزیت باشیم. در واقع اگر می خواهیم صادرات محور عمل کنیم، باید نگرش مان را تغییر دهیم و به جای این که محیط داخلی را به عنوان شاخصی برای سرمایه گذاری قرار دهیم، محیط منطقه ای و جهانی برای این کار لحاظ کنیم. دوم اگر نگرش برون گرا را اتخاذ کردیم، باید ابزارها را یکی پس از دیگری متناسب سازی و با جهان خارج تعامل موثر برقرار و دیپلماسی خود را برای ارتقای ظرفیت های بازاریابی تقویت کنیم. سوم آن که کیفیت تولیدات خود را افزایش و به تناسب آن قیمت تمام شده محصولات خود را کاهش دهیم تا بتوانیم در فضای رقابت جهانی وارد شویم. چهارم خدمات صادراتی اعم از سیستم بانکی، گمرکی و... را برای تولید کننده رقابتی کنیم، اگر تولید کننده و صادر کننده این خدمات رقابتی را دریافت نکند، نمی تواند با دیگر رقبای خودش در این بازار برابری کند و دوام بیاورد. در پایان باید تاکید کنیم، صادرات و خلق ارزش افزوده برای سرزمین ایران، فردایی بهتر می سازد.